

# 10.lekcija

**Tema**

- U restoranu

**Cilj**

- Naručiti / platiti
- Znaci upozorenja

**Gramatika**

- Imperativ

## U RESTORANU



- GOST: Konobar! Molim vas...
- KONOBAR: Dobar dan. Izvolite...
- GOST: Da li imate supu?
- KONOBAR: Imamo više vrsta supe.
- GOST: Imate li goveđu supu?
- KONOBAR: Imamo.
- GOST: Molim Vas, jednu goveđu supu i salatu od paradajza i paprika.
- KONOBAR: U redu. Nešto za piće?
- GOST: Imate li domaće vino?
- KONOBAR: Naravno! Želite li crno ili belo vino?
- GOST: Crno vino, molim Vas.
- KONOBAR: A za Vas, gospođo?
- GOŠĆA: Za mene, molim Vas, jedan biftek i salatu.
- KONOBAR: Za piće?
- GOSCA: Čašu mineralne vode, molim Vas.
- KONOBAR: Još nešto?
- GOŠĆA: Ništa, hvala.

### Pitanja:

1. Šta želi da jede gost? \_\_\_\_\_.
2. Da li gošća naručuje vino? \_\_\_\_\_.
3. Ko plaća račun? \_\_\_\_\_.

## U KANTINI



A: Dobar dan. Je li ovo mesto slobodno?

B: Slobodno je. Sedite. Vi ste ovde novi?

A: Da. Ovde sam tek tri dana.

B: Stvarno? Šta radite?

A: Ja sam inženjer po zanimanju. A Vi?

B: Ja sam programer. Usput, zovem se Lazar Petrović.

A: Drago mi je. Ja sam Peter Kral.

B: Jeste li Vi Namac ili Austrijanac?

A: Ni jedno ni drugo. Iz Švajcarske sam. Ja sam Švajcarac.

B: Vaš srpski je izvrstan!

A: Ah, ide nekako. Trudim se. Učim.

B: Naš jezik nije lak.

A: Nije, ali nije ni previše težak.

A: Dozvolite da ja častim. Konobar, račun, molim Vas!

B: Slušajte. Hvala lepo, ali nemojte Vi da platite. Ja plaćam.

A: Čekajte. Ja insistiram. Sledeći put platite Vi.

B: Moram ići. Posao čeka. Drago mi je što smo se upoznali.

















































A: Meni takođe. Doviđenja.

B: Doviđenja i prijatno.

### Pitanja:

1. Šta je Peter Kral po zanimanju? \_\_\_\_\_.
2. Odakle je Peter Kral? \_\_\_\_\_.
3. Šta je Lazar Petrović po zanimanju? \_\_\_\_\_.

 <p><b>NARUČIVATI (NARUČITI)</b> 1. ja naručujem</p>	 <p><b>PLAĆATI (PLATITI)</b> 1. ja plaćam</p>	 <p><b>GOTOVINA</b> (GOTOVINOM)</p>	 <p><b>ČEK</b> (Kako plaćate?) (ČEKOM)</p>	 <p><b>KARTICA</b> (KARTICOM)</p>
---	--	---	---	--

					
PIĆE	SOK	KOKA KOLA	MLEKO	VINO	PIVO
					
SUPA	HLEB	TOST	SIR	SALATA	PAPRIKA
					
ZELENA SALATA	KUPUS	PARADAJZ	ROTKVICA	MLADI LUK	KRASTAVAC
					
POVRĆE	KROMPIR	PASULJ	GRAŠAK	BORANIJA	KUKURUZ
					
VOĆE	JABUKA	KRUŠKA	ŠLJIVA	BRESKVA	KAJSIJA
					
POMORANDŽA	LUBENICA	DINJA	MALINA	JAGODA	PEČURKA
					
DEZERT	TORTA	KOLAČ	PALAČINKE	SLADOLED	VOĆNA SALATA
					
BELI LUK	CRNI LUK	ZAČIN	SO I BIBER	ULJE I SIRĆE	MASLINA

NA PIJACI

A: Dobar dan. Pošto je krompir?  
 B: Dobar dan. 30 dinara kilogram.  
 A: Molim Vas jedan kilogram krompira.  
 B: Izvolite.  
 A: Hvala. A koliko su pomorandže?  
 B: 70 dinara kilo.  
 A: Dajte mi, molim Vas, pola kile pomorandži.  
 B: Evo, odmah. Izvolite.  
 A: A koliko je paradajz?  
 B: 50 dinara kilogram.  
 A: Dajte mi kilo paradajza.  
 B: Izvolite. Još nešto?  
 A: Pošto je zelena salata?  
 B: 15 dinara glavica.  
 A: Dajte mi dve glavice.  
 B: To je pola kile.  
 A: Može.  
 B: Evo. Još nešto?  
 A: Ništa, hvala. Koliko je to sve zajedno?  
 B: 145 dinara, molim Vas.  
 A: Izvolite.  
 B: Hvala, doviđenja.  
 A: Doviđenja.

KLJUČNE FRAZE NA PIJACI:

Pošto je.....? (Nom.sg.)  
 Pošto su.....? (Nom. pl.)  
 Koliko je....? (Nom.sg.)  
 Koliko su....? (Nom. pl.)

Molim Vas.... (Ak.)  
 Dajte mi, molim Vas.... (Ak.)

1 (jedan) kilogram 1 (jedna) kila (Nom.sg.)  
 2 (dva) kilograma 2 (dvije) kile (Gen.sg.)  
 3 (tri) kilograma 3 (tri) kile (Gen.sg.)  
 4 (četiri) kilograma 4 (četiri) kile (Gen.sg.)  
 5 (pet) kilograma 5 (pet) kila (Gen.pl.)  
 6 (šest) kilograma 6 (šest) kila (Gen.pl.)

... ..

21 (dvadeset jedan) kilogram 21 (dvadeset jedana) kila (Nom.sg.)

broj	padež	m. / n.	f.
<b>1</b>	+ NOMINATIV (Sg. - jednina)	sto	stolica
		<i>jedan stol</i>	<i>jedna stolica</i>
<b>2, 3, 4</b>	+ GENITIV (Sg. - jednina)	<b>+ a</b>	<b>+ e</b>
		<i>dva stola, tri stola, četiri stola</i>	<i>dvije stolice, tri stolice, četiri stolice</i>
<b>5, 6, 7, ...</b>	+ GENITIV (Pl. - množina)	<b>+ a</b>	<b>+ a</b>
		<i>pet stolova, šest stolova, sedam stolova, ...</i>	<i>pet stolica, šest stolica, sedam stolica, ...</i>

Zbirni brojevi (collective numbers) predstavljaju grupu različitog roda.

<b>2, 3</b>	+ OJE	dvoje, troje...
<b>4, 5, 6, ...</b>	+ ORO	četvoro, petoro, šestoro...



<p>Dnevni plan:          Sin: Šta radiš?          Mama: Pišem dnevni plan. Znači, doručak je u pola osam.          Sin: Šta ima za jelo?          Mama: Ima hleb, puter, marmelada i jaja.          Sin: Ja najradije jedem musli, ali uvijek pijem mnogo kafe.          Mama: Nije dobro piti toliko kafe. Probaj čaj.          Sin: A kada je ručak?          Mama: U pola dva. U podne ima supa i bečke šnicle.          Sin: Divno! Moje omiljeno jelo.          Mama: Danas po podne idi gde želiš, ali budi ljubazan i vrati se kući do 8 sati uveče. Za večeru spremam ribu.          Sin: Ali ja hoću samo salatu. Ja ne volim da jedem ribu.</p>	<p>U restoranu:          Gost: Molim vas, donesite mi jelovnik.          Konobar: Naravno! Odmah. Šta želite da popijete?          Gost: Dva piva, sok od pomorandže i kafu.          Konobar: Hoćete li kafu sa mlekom ili bez mleka?          Gost: Bez mleka, molim vas. Samo šećer.          Konobar: Hoćete li odmah da poručite i jelo?          Gost: Da. Pomozite nam, molim vas. Šta danas preporučujete?          Konobar: Preporučujem vam dnevnu supu i mesni fondi sa pet soseva.          Gost: To je sigurno ukusno. Donesite nam to, četiri puta.          Konobar: Smem li Vam ponuditi nešto za dezert?          Gost: Dobro, za mene može jedno parče.          Konobar: Rado. Da li je to sve?          Gost: Da, hvala.          Konobar: Dobro. Odmah se vraćam.</p>
---	--

## IMPERATIV!

		2. lice jednine - Sg.	1. lice množine – Pl.	2. lice množine – Pl.
Glagol sa sufiksom – <b>i:</b>	PLATIT <b>I</b> – TI RADI <b>I</b> – TI	plati + / radi + /	plati + <b>mo</b> radi + <b>mo</b>	plati + <b>te</b> radi + <b>te</b>
Glagol sa sufiksom – <b>a:</b>	GLEDA <b>A</b> – TI PRIČ <b>A</b> – TI	gleda + <b>j</b> priča + <b>j</b>	gleda + <b>jmo</b> priča + <b>jmo</b>	gleda + <b>jte</b> priča + <b>jte</b>

*Imperativ za 3. lice: NEKA + prezent glagola u jednini ili množini!*

## IMPERATIV - NEGATIV!

2. Person Sg.	1. Person Pl.	2. Person Pl.
<b>NEMOJ</b> + <b>infinitiv</b> nemoj da radiš (nemoj raditi)	<b>NEMOJMO</b> + <b>infinitiv</b> nemojmo da radimo (nemojmo raditi)	<b>NEMOJTE</b> + <b>infinitiv</b> nemojte da radite (nemojte raditi)

### ZNACI UPOZORENJA

1. Vrata na prodavnici
2. Ulaz u garažu
3. Park
4. Pozorište
5. Kapija
6. Bankomat

- a) GURAJ/ VUCI
- b) UNESITE PIN
- c) NE BACAJ ĐUBRE!
- d) PAZI! OPASAN PAS!
- e) UGASITE TELEFONE!
- f) NE PARKIRAJ!



a) Upišite odgovarajući glagol:

voziti, platiti, ugasiti, gledati, kupiti, plivati, ugasiti, telefonirati, razgovarati

1. Ne \_\_\_\_\_ sa vozačem!
2. \_\_\_\_\_! Kakvo lepo cveće!
3. \_\_\_\_\_ cigaretu! Ovdje je zabranjeno pušenje!
4. More je hladno. Nemoj \_\_\_\_\_!
5. \_\_\_\_\_ račun, pa da idemo kući. Kasno je.
6. Nemoj \_\_\_\_\_ tako brzo!
7. \_\_\_\_\_ svetlo. Hoću da spavam.
8. Molim te, \_\_\_\_\_ litar mleka.
9. Ne \_\_\_\_\_ dok voziš!

b) Dopunite dijalog na pijaci:

A: Dobar dan. _____? (paprika)	A: Dobar dan. _____? (luk)
B: _____. (20 din/kg)	B: _____. (20 din/kg)
A: Molim Vas _____. (1/2 kg)	A: _____ pola kile.
B: Izvolite. Još nešto?	B: Izvolite. _____?
A: A koliko _____? (jabuke)	A: _____. (paradajz)
B: _____. (15 din/kg)	B: _____. (50 din/kg)
A: _____. (1 kg)	A: _____. (1 kg)
B: Izvolite. _____?	B: _____ . Još nešto?
A: Ništa, hvala. _____ sve zajedno?	A: _____, hvala. Koliko je to _____?
B: _____.	B: _____. (60 din)
A: Izvolite.	A: _____.
B: Hvala, doviđenja .	B: _____.

## c) Genitiv uz količinu:

1. Mnogo \_\_\_\_\_ (čokolada) je u fioci.
2. Flaša \_\_\_\_\_ (vino) je u frižideru.
3. Čaša \_\_\_\_\_ (voda) je na stolu.
4. Kupujem kilogram \_\_\_\_\_ (jabuka).
5. Kutija \_\_\_\_\_ (keks) je na polici.
6. Malo \_\_\_\_\_ (mleko) je u šoljici.
7. Molim Vas pola kile \_\_\_\_\_ (sir).
8. Imam pun frižider \_\_\_\_\_ (hrana).
9. Puno \_\_\_\_\_ (student) je na fakultetu.
10. Kupujemo buket \_\_\_\_\_ (cveće).

## d) Genitiv posle prepozicija:

- |                            |        |                 |
|----------------------------|--------|-----------------|
| 1. Dokument je ispod       | _____. | (knjiga)        |
| 2. Maja sjedi pored        | _____. | (Goran)         |
| 3. Glavni stanica je blizu | _____. | (pošta)         |
| 4. Kafu pijem posle        | _____. | (ručak)         |
| 5. Idem u šetnju pre       | _____. | (večera)        |
| 6. Naša kuća je van        | _____. | (grad)          |
| 7. Kupatilo je iza         | _____. | (kuhinja)       |
| 8. Krevet je pored         | _____. | (orman)         |
| 9. Ivan stanuje blizu      | _____. | (škola)         |
| 10. Molim Vas kafu bez     | _____. | (mleko)         |
| 11. Stevan je iz           | _____. | (Zaječar)       |
| 12. Učim do                | _____. | (jutro)         |
| 13. Auto je ispred         | _____. | (garaža)        |
| 14. Slika je iznad         | _____. | (sofa)          |
| 15. Ovo je sendvič od      | _____. | (šunka) i (sir) |

## e) Imperativ:

- |          |              |              |
|----------|--------------|--------------|
| 1. _____ | brzo.        | (vratiti se) |
| 2. _____ | kolač.       | (probati)    |
| 3. _____ | onog čoveka. | (pitati)     |
| 4. _____ | me ovde.     | (čekati)     |
| 5. _____ | ovu pesmu.   | (slušati)    |
| 6. _____ | mi olovku.   | (dati)       |